

Защо “Нова библиотека”?

Уважаеми колеги,

За мен е чест да се обърна към Вас от страниците на новото професионално издание на Българския Информационен Консорциум - Бюлетин “Нова библиотека”.
Защо Нова?

Защото лавината от технологични промени, които ни засипаха през последните десет години, промени революционно облика и функциите на библиотеките. Защото класическите библиотечни каталози се превърнаха в музейни експонати, и носталгичното им присъствие тук и там, ни напомнят, как един цял свят, който с векове не се променяше, си е отишъл завинаги от библиотеките. Защото изграждането на Интернет каналите глобализира комуникациите и демократизира достъпа до информацията. Защото се създаде мечтаната от библиотекарите на всички времена световна информационна мрежа, достатъчно обемна, за да побере цялото натрупано човешко знание, и достатъчно гъвкава, за я запамети и предложи във всякакъв тип електронен формат. Защото се появи Новата библиотека, в която книгите и компютрите съжителстват в едно симпатично разбирателство, и защото все по-рядко усещаме застоялия прах от старите списания по пръстите си.

Това е издание от нас и за нас – свидетелите и двигателите на този процес, библиотекарите, които не се уморяват да четат и търсят, да научават всеки ден нещо много ново, да надничат зад хоризонта на ежедневно-зримото и да мислят извън ограниченията на чиновническия шаблон, да работят заедно, да споделят опита и уменията си с всички и да търсят нови решения за издигане качеството на образованието в България с ясното съзнание за важноста на тази мисия.

Първият брой на “Нова библиотека” тематично е посветен на базите-данни на EBSCO. Навлизането им в българските библиотеки беше пробив в социалната практика. Няколко университетски библиотеки на всяка цена искаха да ги предлагат на читателската си аудитория, уверени в качеството им, и създадоха първия библиотечен консорциум в България. Това неформално сдружение се оказа печеливша формула за читателя, защото обедини ентузиазирани професионалисти на новото време и предлага нови продукти по метода на споделен достъп.

Очакваме вашите предложения, споделен опит и отзиви за всички новости, съпътстващи изграждането на вашата Нова Библиотека.

Биляна Александрова

В броя

Защо “Нова библиотека”? <i>Биляна Александрова</i>	1
Умеем ли да работим заедно? <i>Надя Терзиева</i>	1
Проект “Коопериран абонамент”. <i>Антоанета Димитрова</i>	2
Хроника	2
Библиотечното дело с нови измерения. <i>Орлин Кузов</i>	2
Новини от EBSCO	3
Библиотекарите за EBSCO. <i>Десислава Милушева, Гергана Мартинова</i>	3
Потребителите на EBSCO за EBSCO	4

Умеем ли да работим заедно

В края на 2002 г. бе създаден Български Информационен Консорциум, като сдружение с нестопанска цел. Измина почти една година и е време за равностметка.

Конкретният повод за създаването на БИК бе университети, библиотеки и други организации да се опитат да ползват и заплащат споделено база данни с научно съдържание – в случая академичните пълнотекстови бази данни на EBSCO.

БИК е възможност да се създаде и развие практика за инициране на съвместни, кооперирани действия на библиотеките за споделяне на ресурси и обмяна на професионален опит и знания.

Това, което мога да кажа днес е, че успяхме да започнем да си сътрудним. Винаги първите стъпки са най-трудни. Извървяхме ги:

Имаме сайт, който отразява новостите;

Сърцат екип, който работи всеотдайно и организира срещи, за да популяризира технологиите в библиотечната област;

Имаме тридесет и четири организации, които ползват и заплащат споделено базите данни EBSCO.

Най-важното, което имаме, са партньорите! Вярваме, че бъдещето на библиотеките е в електронната информация и в споделянето на ресурси. Защото днес, когато недостигат финансови средства за информация, споделяният достъп е решение, което осигурява възможност за използване на ценни ресурси, на ниски цени.

Какво ни предстои?

Да укрепим създадените партньорски отношения.

Да привлечем нови партньори.

Да продължим да споделяме ресурси – EBSCO, електронни книги, други бази данни и да обменяме библиографски записи, документи, опит и знания.

Да продължим да се срещаме и да дискутираме важни въпроси, свързани с развитието и прилагането на технологии в библиотечната практика.

Да спестяваме финансови средства на библиотеките и да увеличаваме разнообразието на ресурси за потребителите на информация.

Да работим заедно.

Надя Терзиева

Моника Зегберт беше специален гост и лектор на втората национална информационна среща на БИК в рамките на проекта "Електронна информация за библиотеките", състояла се на 27 януари, 2003г. Г-жа Моника Зегберт е консултант по проекта eIFL, OSI, Будапеща.

Семинар "Електронните книги и тяхното бъдеще", организиран от Британския Съвет, се проведе от 27 до 31 януари, 2003 г. в Бърнмаут, Англия. Биляна Александрова участва в семинара като представител на БИК.

Симпозиум по проблемите на електронното публикуване на дипломни работи и докторски дисертации беше проведен под егидата на ND LTD (Networked Digital Library of Theses and Dissertations) и Университета Хумболт в Берлин от 19 до 26 май, 2003. Представител на БИК на симпозиума беше Десислава Милушева.

24-та конференция на Международната Асоциация на библиотеките към техническите университети се състоя от 2 до 5 юни, 2003 г. в Анкара, Турция. На конференцията присъстваха Емилия Лехова (Русенски Университет) и Славянка Скопцова (Технически Университет, София).

Ден на Технологиите бе проведен на 6 юни, 2003 г. в София. Това е съвместна инициатива на Българския Информационен Консорциум и Библиотеката на Американския Университет за създаване на работен форум, който да събира библиотекари, университетски преподаватели, представители на бизнес-средите в България и ИТ специалисти за търсене на нови пътища за коопериране в предоставянето електронна информация на българските потребители и за запознаването на библиотекарите с последните технологични новости. Тематичната рамка на първото издание на форума беше "Електронната среда на модерното образование". Той се проведе в Центъра за образование и култура "Илиев".

Технологиите и библиотеките в света на образованието беше темата на семинара, организиран на 18 юли, 2003г. от Българския Информационен Консорциум. Специален гост на семинара беше Пламен Милтенов- информационен специалист в Библиотеката на университета "Сейнт Клаудз" в Минесота. Лекцията му премина в отворена дискусия на тема "Петте най-важни и належащи проблема, които библиотеките трябва да решат, за да отговорят на изискванията на 21 век."

Проект "Коопериран абонамент"

Целта на проекта е да се осъществи коопериран абонамент на западни печатни периодични издания за 2004 г. Инициативата ще преследва следните основни цели: икономично изразходване на средствата чрез намаляване на цените при обединена покупка; съвместно използване на печатните периодични издания и електронните им версии с облекчени условия за участниците. Ръководител на проекта е Славянка Скопцова, а координатор - Антоанета Димитрова от библиотеката на Технически университет - София. След предварителни проучвания и консултации с библиотеките, участници в БИК, желанието си да участват в кооперирания абонамент заявиха 7 библиотеки: Нов български университет - София; Аграрен университет-Пловдив; Русенски университет "Ангел Кънчев"; Столична библиотека; Стопанска академия - Свищов; Технически университет - Варна и Технически университет - София.

В началото на м. Октомври стартира открита процедура за възлагане на обществена поръчка за абонамент и доставка на западна научна периодика. В момента се събират оферти от фирмите.

Антоанета Димитрова

Библиотечно дело с нови измерения

Една от основните цели на нашата агенция е по-всякакъв начин да убедим обществото в ползата от електронни ресурси. Нормално е да заложим на световно утвърдени примери, като например различните базирани в електронен формат и специално на EBSCO-Publishing, които съдържат разнообразна научна информация от най-различни области. С подобни проекти се надяваме да проправим път за използване на дигитална информация в България от всички институции, университети, библиотеки, училища, и в крайна сметка от цялото общество. Това е бъдещето. Първо, от икономическа гледна точка електронната информация е по-евтина, второ, по отношение на информационното насищане – електронната информация има много по-големи възможности и като търсене и като мултимедийна информация, и в крайна сметка човек става по-добре информиран и по конкурентен в ежедневието.

Първият голям проект на агенцията е с Българския информационен консорциум за ползването базите на EBSCO. И за в бъдеще ще подкрепяме подобни проекти и особено такива със съдържание, създадено в България, и за българи. Това са важни информационни сфери, които могат да ни рекламират пред света.

Радваме се, че сме поставили едно добро начало, в това число и за Българския информационен консорциум. Светът се променя. Говорим за библиотека от нов тип. Осмислянето на понятието библиотечно дело днес добива нови измерения.

Орлин Кузов,

Изпълнителен директор на Агенцията за развитие на съобщенията и на информационните и комуникационните технологии към Министерството на транспорта и съобщенията на Република България

A-to-Z

Новата услуга A-to-Z, която EBSCO вече предлага на пазара, позволява на библиотекарите по-добре да управляват електронните си ресурси и да предлагат на читателите пълен списък на колекциите от периодични издания в електронен и хартиен формат, и връзки към тях.

Преводи

Потребителите на EBSCO могат да четат електронните ресурси на френски, немски и испански. Падащо меню за избор на език за превод се появява, след като се направи търсене и се достигне до конкретния материал.

My EBSCO

Една нова възможност е създаването на персонализирана сесия. След като се регистрирате, получавате потвърждение чрез показването на банер за вашата персонална папка. Потребителите могат да запазват тази информация за следващи сесии и да получават сигнална информация за издания, представляващи интерес за тях.

Database Help

Database Help е услуга, позволяваща да намерите специално за дадената база помощна информация. Ако търсите в повече бази данни Ви се предлага меню от което да изберете базата, за която Ви е необходима помощ.

Indexes

Новият бутон Indexes дава възможност да търсите в индексирана област от описанието. Можете да избирате между ISSN, издател, предмет, заглавие, автор и др., а в процеса на търсене да добавяте нови параметри.

Page Composer

Това е софтуер, който Ви позволява да правите уеб-страница от запазените търсения, за което трябва да потърсите помощта на системния си администратор.

EBSCO - нови индекси

* EBSCO купи от Пен Стейт Юнивърсити Mass Media Articles Index и го обедини с CommSearch. *Communication & Mass Media Index*, който вече е достъпен чрез EBSCO Host, предлага индекси към повече от 40,000 статии, публикувани в повече от 60 списания, както и най-важните журналистически прегледи, енциклопедии и наръчници в областта на масовите комуникации.

* EBSCO прибави две други популярни бази данни към своите колекции : *Information Science & Technology Abstracts* и *Internet & Personal Computing Abstracts*

* През септември EBSCO Publishing включи още две ценни бази-данни в EBSCOhost®- *Biological & Agricultural Index u Essay and General Literature Index*, издавани от H.W. Wilson. С това общият брой на базите данни на H.W. Wilson, предлагани чрез EBSCOhost®- нарасна на 11.

* EBSCO Publishing закупи и компанията Whitston Publishing, уважаван и наложен издател на справочна литература за академични и публични библиотеки. Най-престижното издание - *American Humanities Index™* е достъпен чрез EBSCOhost®- от началото на 2003г.

Библиотекарите за EBSCO

Какво е това, как му беше името, EBSCO ли? Много често студенти и преподаватели започват с този въпрос, когато колега библиотекар предложи ползването на базите данни. Индивидуалният контакт по схемата библиотекар-потребител дава повече от добри резултати: - поне помага в случаи като следната интересна ситуация, създадена се на гише "Заемна служба" в библиотеката на НБУ - силно уплашена студентка, почти в галоп, атакува дежурния библиотекар. И през силното ѝ възмущение се разбира, че "някой е сменил паролите ѝ за EBSCO-to". Студентката е успокоена, че "EBSCO-to" работи и може да го ползва когато и както пожелае. Това подсказва, както и други подобни случаи, че потребителите са склонни да търсят подкрепа именно от библиотекарите, които са им помогнали.

Ако пишем малко по-сериозно за ползваемостта на базите данни на **EBSCO Publishing** и се опрема на статистиката за ползваемостта на EBSCO в НБУ, ще трябва да отбележим, че за периода януари – септември 2003 г. са направени 10587 търсения, за септември 2003 г. са направени 10587 търсения, за сравнение през същия период за 2002 г. са 9771, а за 2001г. са 7808. Тези цифри показват, че нашите потребители обръщат все по-голямо внимание на предлаганите електронни ресурси. Предпочитат ги пред книги и списания, защото могат изключително бързо да си намерят нужната информация, не са ограничени във времето и пространството и могат да работят в базите данни 7x24, което за техния натоварен график в университетта е безценно. Често пъти попадат на такива ценни публикации, които се откриват изключително рядко и то безплатно. Фактът, че могат да намерят e-mail адреси на техни колеги и да осъществят директен контакт, както и хипервръзки към сайтове по интересувачи ги теми, също ги стимулират да ползват EBSCO. Прави впечатление, че броят на преподавателите, осъществили визитация в системата нараства. Студентите на НБУ са впечатлени от факта, че могат електронно да намерят пълен текст на статия по интересувач ги проблем, който да копират директно в курсовата си работа, или да препратят на "закъсал" колега по електронната поща.

EBSCO има своята ниша на българския пазар. Няколко неща се налагат като изводи: 1) рекламната кампания на EBSCO дава добри резултати; 2) всеки ден регистрираме поне по един нов потребител; 3) различни специалисти, започват да се интересуват няма ли да има и други електронни източници, до които те да имат достъп; 4) работата на информационния персонал, значително се улеснява; 5) наблюдава се раздвижване сред държавните институции.

Непрекъснатите усилия на **EBSCO Publishing** да търси нови интерфейсни решения, с цел да улесни максимално интерактивното общуване на потребителя с продукта, както и опита да се интегрират в едно различни уеб услуги, прави от фирмата идеален партньор в симултанното намиране на информация. Действията на **EBSCO Publishing** са насочени и към непрекъснато тематично разширяване (PsycINFO, Inspec, MLA International Bibliography, MLA Directory of Periodicals, Econlit, Agricola, GeoRef).

За повече информация се свържете с представителите на БИК или с вашата библиотека.

Десислава Милушева
Гергана Мартинова

Ползването на пълнотекстовите бази данни на EBSCO сега навлиза в учебната практика на студентите от Електротехнически факултет и Отдела за инженерно обучение на английски език. Въпреки добрата промоция от страна на Българския информационен консорциум и сътрудниците на нашата Библиотека, широкото им използване изисква продължителен процес на работа. Личното ми мнение е, че пълнотекстовите он-лайн бази данни трябва да станат задължителен елемент от библиографиите към дипломните работи. Ползването им се приема като доказателство за задълбочено изучаване на темата.

Доц. Петър Държанов
Зам. декан, ТУ - София

Моят опит на университетски преподавател, който се занимава с академични изследвания и работи с широк кръг от студенти, показва че базата данни EBSCO е най-добрата и най-богатата измежду политематичните бази от данни в областта на конституционното право, политическите науки и общественото знание. В нея са включени широк кръг от периодични издания и други литературни източници, които по общо правило не се получават в България. За съжаление напоследък доста от изданията, които се изпращаха в България по линия на книгообмена и други начинания престанаха да пристигат, тъй като почти във всички случаи се изискват допълнителни валутни разходи. EBSCO осигурява относително лесен достъп до най-новите периодични издания, като много списания се включват направо и цялостно в мрежата, а други предвиждат кратки ембаргови периоди от шест месеца до една година. Тази система е незаменим източник на информация за българските преподаватели и изследователи, поради което е препоръчително тя да се запази и занаят, като във всички случаи абонирането за други подобни бази данни би било полезно в качеството им на комплиментарни ресурси. Привидно някои бази изглеждат по-атраaktivни, тъй като дават по-обстойна предварителна информация, но при по-детайлно навлизане в техните схеми се оказва, че те предполагат допълнително финансово заплащане за основния източник, който всъщност е предмет на търсене. Наред с всичко друго, тази база от данни е изключително удобна за ползване и от студентите, тъй като те привикват да работят непосредствено с оригинални източници и да следят най-актуалните търсения и дискусии в областта на обществените науки.

Д-р Георги Близнашки, НБУ

На едно от представянията на базите данни EBSCO, един от преподавателите по математика и статистика – проф. Любен Мутафчиев от СУ, каза, че тези бази данни не са подходящи за тях, защото точните науки не са застъпени. Какво беше учудването му като намери водещите списания от интересуващата го област в пълен текст и с дълбока ретроспекция, представени в EBSCO. Докато се обучаваше попадна и на свои публикации, представени в пълен текст. Оказа се, че EBSCO предлага и много добри списания в областта на точните науки.

Елена Лапева

EBSCO база данни предлага задълбочено покритие на всички теми в областта на политологията и международните отношения с водещите списания и вестници. Изключително доброто индексирание на статиите и възможността да се следят цели течения на включените заглавия ми спестява много време в следене на интересуващите ме теми и ми позволи да направя няколко курса, изградени само върху он-лайн ресурси, което спести средства на моите студенти за закупуване на учебници.

Проф. Робърт Филип
преподавател по международни отношения, АУБ

Аз съм от по-старото поколение университетски преподаватели, които не са запознати с последните технологични новости за търсене на информация, и затова бях малко уплашен при първата си среща с он-лайн пълнотекстовите бази-данни. Признавам си, чувствах се като пълен идиот, изостанал с векове от времето си. Бях приятно изненадан от лекотата, с която се навигира в EBSCO. И колко много възможности за търсене и следене на новостите предлага!

Аз съм в България само за един семестър, но EBSCO база-данни беше голямото ми откритие тук, макар че идвам от Америка. Тя ми дава увереност, че студентите, които са технически много по-грамотни от старомодните си професори, имат прекрасен ресурс за научни изследвания. EBSCO е информационната среда на бъдещето.

Проф. Уейн Томпсън –
преподавател по Европейско право и политология, АУБ

Издание на Български информационен консорциум ©

Редакционна колегия:

Билиана Александрова, Тошка Борисова

libmail@aubg.bg 073/888348; 073/888354

БИК, 1618 София ул.Монтевидео 21А

тел.02/9557523 nterzieva@nbu.bg

<http://www.bic.bg>